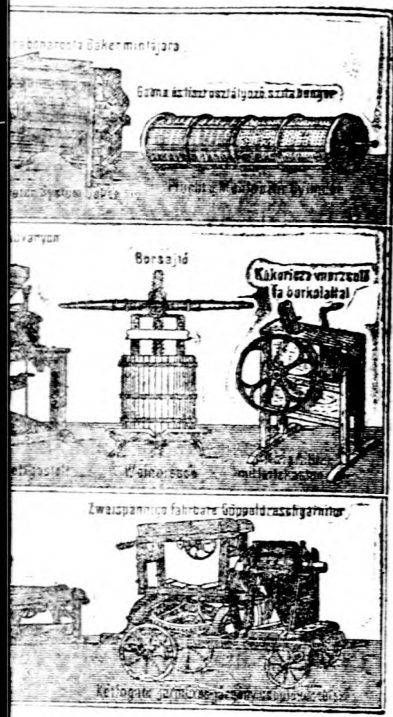

Miller B.-pesten.

mez és gazdasági gépgyár a Margit-híd közelében.

Építők, szelők, rosták, kukorica-...
Különlegességek malmok számára.
Barna oszlatyó-hengerek kopótó-
berők. Malom alkatrészek u. m.
Cséplőgéprosták, liszthenger szí-
póly-lemezék stb.
bármentve.
Debreczenben Borsányi Victor urnál.

Barna	2-od	16.-
"	1-ső	14.-
"	2-od	11.-
Ábliszt		9.80
Veres liszt á 50 kg.		5.-
Finom korpa zsakkal		4.40
" " " " " " " "		4.80
" " " " " " " "		4.20
Kétszeres liszt simán őrdire		---
Rozsliszt 1-ső rendű		---
" " " " " " " "		---
" " " " " " " "		---
Rozskorpa " " " " " "		---
" " " " " " " "		---
Arpakása 00.		---
" " " " " " " "		---
Őrölt búzaliszt zsakkal		11.80
" " " " " " " "		11.20
" " " " " " " "		---
Arpadara 5		---
Arpaliszt 6		---

Debreczen, 1882. aug. 18.

A. B. C. 0—9 sz. 25 és 85 kilo.	
10, 11, 12. 50	50
R. 1.—III. számig	85
A. K. 00—5 számig	50
Arpaliszt	75

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legtisztább égvény

SAVANYU-KÚT
egjobb Asztali-és üdítő ital,
hatásának bizonyult köhögésnél, gége-
ajoknál, gyomor-és hólyag hurutnál.

ECSEK (az emésztés elősegítésére).
Mattoni Henrik, Karlsbadban (Csehország).

A feliratra
ugaszba égetve
itt látható
san tessék ügyelni!

MATTONI'S
GISSHÜBLER

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz a minden közlemény:
főpíacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségnél. Egyébütt a postahíva-
talok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petitórét 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerinti a
legolcsóbb árért.
Bályegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér“ en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlennél beküldött
kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyazint a szerzők nem adhatnak
vissza.

Nikita Bécsben.

* Arany idöket élünk, az már bizonyos! A fejedelmek csak úgy járnak egymáshoz a szomszédba, mint egyik komámuram a másikhoz, hogy aki a nagy barátságot szemléli, el sem tudja képzelni, hogy miesoda csodabogarak lehetnek azok a szerencsétlen ujságírók, akik Európa megzavart békéjéről beszélnek, s a kik folytonosan arról irkálnak, hogy az uralkodók tanácsadói mikép szitjak a tüzet nép és korona — korona és korona közt.

Természetes, hogy a jámbor szemléző nagy mértékben csalódik, mert azoknak a szives látogatásokkor elhangzott t e s t v é r i e s csókoknak eddigelé legalább mindig veszedelmes, golyókra töltött ágyudör-gés volt a viszhangja. S a judás mosolyt, mely a loyális alattvaló szí-
vét sebesebb dobogásba hozza, ezer meg ezer haláltusát küzdő csataté-
ren elesetnek kinos vonaglása vál-
totta fel.

Találkoznak a fejedelmek, állí-
tóg, hogy a népek érdekeit kielé-
gítsek; valósággal azért, hogy vagy
saját népeiket összeveszítsék vagy
egy harmadik vagy negyediknek el-
pusztítását elhatározzák.

Nikita bécsi látogatásáról nem
gondolhatunk ilyen szörnyű dolgok-
kat. Nikita a montenegróiak fejedel-
me bizonynyal nem azért ment Bécs-
be, hogy a bécsi köröket elnézésre
vagy összműködésre bírja Berlin el-
len. Bizonynyal nem, hiszen még a
politikai célzat ellen is tiltakoznak.
Ámbár ezt mindanynyszor teszik, ha
fejedelmek találkoznak, de bizony-

nyal azért sem, hogy az osztrák
székváros diszességeiben, szépségei-
ben és mulató helyein gyönyörköd-
jék. —

Nikita bécsi látogatásának csak
egy célja lehet; Montenegro részé-
re valami előnyt megszerezni. A fiat-
tal fejedelem vagy azért ment Bécsbe,
hogy a fejedelemség kicsi volta miatt
hiányzó tekintélyt moráliter megerő-
sítse az osztrák császárral kötendő
személyes barátságos viszony által,
vagy azért, hogy némi egyezséget
kössenek a Bosznia és hercegovinai
lázongásokkal szemben, mely eset-
ben Montenegroak vékép szakiti-
tani kellene Pétervárral, vagy hogy a
Törökország széttépendő hullaja-
ból már eleve biztosítsa a maga rés-
zét, vagy végre mindhárom okból,
és minden valószínűség szerint ez
utóbbi feltevés közelíti meg az igaz-
zat leginkább.

Es ha így van a dolog, magyar
szempontból niucsen mit szólnunk
ellen. Talán csak Törökország sorsa
miatt, ám azt már maga a hatalmas
allah sem igen védheti meg, s bár-
csak Montenegro volna neki a leg-
nagyobb gondja, úgy ezer évig élne.

Ha már végzetünk az, hogy kel-
let fele kell közvetíteni a civilizá-
ziót, nem csekély jelentőségű ránk
nézve, hogy milyen viszonyban va-
gyunk a szomszéd apró fejedelm-
segekkel. A jelenség, hogy egymás-
után keresik fel uralkodónkat a ke-
leti kisebb fejedelmek, e tekintetben
megnyugtató, megnyugtató egyfelől
azért, mert minden egyes látogatás
Oroszországtól elhuzódási szándékát
jelenti a látogatónak, más felől azért,

mert az ilyes tény a monarchia fen-
hatóságának önkéntes elismerését fe-
jezi ki.

Ma azonban ez mégis csak kom-
bináció a jövőre, mert még koránt-
sem fejlődtek annyira a viszonyok,
hogy esetleg a most Bécsben udvar-
lását tevő Nikita vagy nyíltan vagy
titokban ne volna kész monarchiánk
szívébe döfni a kést.

— **A háboru.** Az angol tüzérség
tegnap a Mah nudieh-csatorna balpartján
levő ellenséges hadállásokat és az Abukir
irányában felállított előőröket b o m b á z-
ta. Az ellenség csak gyöngén viszonzta a
tüzet. A legutóbbi napokban nagyobb egypt-
tomi csapat nem mutatkozott; úgy látszik,
hogy az ellenséges csapatok zöme Kufr el-
Devarba vonult vissza.

— **Tisza Kálmán miniszterelnök és
Kemény Gabor b. miniszter** szeptember ha-
vában meglátogatják a trieszti kiállítás.
E látogatásuk valószínűleg azon időpontra
esik, amidőn a királyi pár és a trónörö-
kös pár Triesztbe utazik.

— **A vadászati törvény** küszö-
bön álló módosításával együtt a hivatal-
ból való hajtóvadászatok rendezéséről szóló
1876. évi XLIV. tvezziket is mely a haj-
tóvadászatok engedélyezési jogát tudvale-
vőleg a belügyminiszterre ruhazza, olyké-
pen szándékoznak módosítani, hogy a hi-
vatalból való hajtóvadászatok jövőben a
közigazgatási bizottságok, illetve ezek el-
nöke a főispán által fognak engedélyez-
tetni. —

— **Duelere, az új francia mi-
niszterelnök,** úgy látszik, kerüli az alkai-
mat, hogy nyilvánosan fellépjen a nagy

közönség előtt. Nem rég a vidékre hívták
öt meg, ahol Rouget de l'Isle egy szobrát
lepleztek le; de a miniszterelnök azt fe-
lelte a megívásra, hogy „kötelességei“
Párishoz kötik. Ehhez járul, hogy Duclerc
saját benső barátaihoz, kik képviselők,
azon kerést intézte, hogy nyilvános mani-
festációktól a legközelebbi jövőben tar-
tózkodjanak, mert nem tartja azokat je-
lenleg időszerűeknek.

A debreczeni reáliskola.

IV.
III. Az élő (modern) nyelvek fon-
tossága és azoknak a gymnazi-
umban nem kellően való méltá-
tása.

Előbbi cikkemben említém, hogy a
gymnasium tanulóinak 62% ka nem végzi
annak minden osztályát, hanem 2—6 osz-
tály elvégzése után oly pályára lép, me-
lyen a latin nyelvnek hasznát nem veheti,
annal kevesbé a görögnek.

Tényeket akarok felhozni, amiért most
is számokkal érvelek.

Tegyük fel, hogy 4 osztályt végzett
gymn. tanuló lép ipares vagy más gyako-
riati pályára. Ez kerek számban 800 elő-
adasi óran foglalkoztat a latin nyelvvel;
az 5. osztályt végzett 960 előadasi óran
latinul és 160 óran görögrel; a 6. osz-
tályt végzett pedig 1120 óran latinul és
320 óran görögrel.

Ha mar most az előadásokra való
készítést is, mely legalább kétszer annyi
időt vesz igénybe, tekintetbe vesszük a 4.
osztályt végzett tanuló 2400 órát töltött
latin nyelvre, az 5. osztályt végzett 2880
órát latin nyelvre és 480 órát görögre; a
6. osztályt végzett pedig 3360 órát latinra
és 960 órát görögre.

Ezzel szemben a magyar nyelvre,
mint tantargyra és a német nyelvre nézve
következő számokat nyerünk: 4. osztály
végzetével esik magyar nyelvre 1125 ea
német nyelvre 576 óra; 5. osztály vegez-
tetvel magyar 1344, német 768, 6. osztály
végzetével pedig magyar 1536, német 960.

penzügyminiszterhez, — ha csak mint dug-
aru nem? —

„Minő viszonya lehet a jérce puly-
kának a pénzügyminiszterhez? — kiarta
Grimod — „Éu! ha en pénzügyminiszter
vonek, legfőképen a jérce pulykara mű-
ködne.“

„Caak nem felejtkezik el ön a him
pulykaról sem! — válaszolta Desmoulin
Camille azon homályos kifejezéssel, mely
azt, a mit mondott, oly furcsává tette.

„Sem az egyiket, sem a másikat,
Uraim, én csak jérce pulykat mondtam,
him pulyka helyett, mert el van ismerve,
hogy ezen fajnál, a jérce husa sokkal fi-
nomabb mint a hime.“

„A dologra! — dologra! — kiáltá
két másik hang.

„A dolognál vagyok, uraim . . .
Nos hát, nézetem szerint, a pénzügyi elle-
nörök, nem vették meg, érdemeivel össze-
hangzó nézpontról szemügyre a kanpulykát.
A nyöstény pulyka, Uraim, és különösen
a szarvas gombával töltött ny. pulyka, je-
lentékeny járulék forrásává lett a közva-
gyonak: a ny. pulykák felnevelés által,
könnyebben megkeresik a bérleők, bérpén-
zük árát; a leányok férjhezmenetelükre
elegendő nászajándékot raknak fére, —
ennyit a nem szarvasgombával töltött ny.
pulykákra illetőleg . . . kövessék tehát most
önök ezt. Igen egyszerű a kiszámítás, mely
a szarvasgombával töltött ny. pulykára
vonatkozik.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Danton és Marat.

(DUMAS SÁNDOR „Ingenuus“
című történelmi regényéből.)

ELSŐ RÉSZ.

II. 8.

A z e b é d.

„Kedves barátom, az — kérdezz
meg Guillotin orvostól, — egészen
egyszerű de a legnagyobb szolgálat, amit
a vegytan a természettudományak tett.“
„De mi az az Osmazow? — kér-
dezé Talma.

„En ugy vagyok mint Molière
polgárja s mint nemes ember, ki örvendett
megtudni hogy ő mit csinált midőn prosát
írt: én örvendenék megtudni, hogy mit
eszem, midőn Osmazow ot eszem?“

„Igen, Igen . . . mi ez az Osm-
zow? . . . kérdezz minden hang kivéve a
Guillotin urét, ki mosolygott; és a Marat
urét, ki a homlokát ránczba szedte.

„Mi az O s m á z o w? — válaszolá
Grimod de la Reymière, mialatt kabátja
boszu újat a természet által megconki-
tott kezeire buzta, melyeket ezen csonka-
ság miatt, nem örömezt látott; — „Hall-
játok tehát! Az Osmazow Uraim! rendki-
vüli izletes része a busnak, mely hideg
vizben feloldozható, és magát, a kivonatos
résztől azáltal különbözteti meg, hogy ez
csak forró vízben feloldozható. Az Osmazow
érdeme a jó leves; carmelizálván magát,

a busnak vörössárgáját képezi; az osma-
zow által megerősödik a pecsenye sütése,
pirítása; ő általa származik a vadpecsenye
vadszaga és ize. Az osmazow, uraim az
újabb idő találmánya; de mar regen meg
volt az Osmazow, mielőtt fűtalálattott. Az
Osmazow legelőször felfedezése, megihlette
Chevner kanonokot midőn a fazékat
feltalálta, melyek kulcsal záratnak el;
hogy ezen anyag, mely könnyen elparollog
meggazdalkodtassék, minden igazi haske-
gyelő (gourmand), még azok is, kik nem
tudják, hogy mi az Osmazow — hallani
fogják mondani, hogy ha jó huslevet aka-
runk csinálni afelett kell örködnünk, hogy
a fazék mindig mosolyogjék és sohase ne-
vessen. Ez az Osmazow uraim!“

„Bravó! bravó! — kiáltá mindenik
vendég.

„Igen uram — mondá Desmoulin
Camille — én azt vélem, miszerint az egész
lakoma alatt csak a konyharól beszéljünk,
hogy a mi tudós tanárunk, teljes tanfolya-
mot adhasson, és tiz Lajos arany pénzbir-
ság állapíttassék meg azon szegények ja-
vára, kik a julius 15 ki vihar által tönkre
jutottak, melylyel az, ki valami másról be-
szélné — megbüntetessék.

„Cheniér ellentmond — kiáltá Dan-
ton. —

„En? — viszonzá Chemiér.

„En obajtom, hogy IX-ik Károly ja-
vára kivétel tétessek — mondá nevetve
Talma.

„Es Dávid, Sokrates halála javára —
tevé hozzá Cheniér, kinek nem volt kelle-
mellen másnak a tréfát visszadobni, me-
lyet ő ellene irányoztak.

„IX. Károly, kétségtől csodálatra-

Ezen számításból kivüláglik, hogy a gymnasium 6. osztályát végzett növendéke 1824 órával kevesebb oktatásban részesült saját anyanyelve és a felette szükséges német nyelvből, mint a reá nézve talán éppen semmi haszonnal sem járó latin és görög nyelvből.

Kérdem, nem hasztalanul kidobott pénz és elfecsérelt idő ez oly ifjakra nézve, kiknek szülei már előre elhatározták, hogy gyermeküket gyakorlati pályára adják? Ugyanannyi, sőt kevesebb idő alatt elajántható volna az illető egy élő nyelvet, melynek lépten nyomon hasznát vehette volna.

Hányan vannak gyakorlati pályán, kik valamely élő nyelvnek hiányát nagyon is érzik? Hányan, kik az annak idejében most már pótolhatlan örökre elvesztett oly nyelvekre fordított időt fájlatják, melyeknek sohasem vehették hasznát, annál kevésbé, minthogy már akkor ellenszenvvel viseltetvén azok iránt, azoknak még elemeit is alig sajátították el?

Itt az a kérdés merül fel, hát oly rosszak a gymnasiumok, hogy azok növendékei nem szerezhetik meg azon ismereteket, melyekre szükségük van? Nem rosszak azok, az előző cikkemben kifejtett fogyatkozástól eltekintve mindazokra nézve megfélelők, kik oly tudományos pályára akarnak lépni, melyen a latin és görög nyelv bírása szükséges. Tehát nem az intézetben, hanem egyébként keresendő a hiba. Ez pedig nem más, mint a hagyományos szokás, melynél fogva a mai szüle, legyen az akár gazdálkodó, akár iparos, kereskedő vagy más foglalkozású, conservatív szelleménél fogva az újítással, az új intézettel, a kor szülte reáliskolával meg nem barátkozhatván, annál kevésbé adja fiát ez intézetbe, mivel nagyapja, atyja meg ő maga is a gymnasiumban járt.

Tekintsünk szét e hazában, különösen azon téren, melyen, hogy valaki kiváló szerepet játszhat, főleg reálismereket szükségesek és azt fogjuk tapasztalni — elég sajnósan, — hogy a külföldre vagyunk utalva, azaz, hogy sok esetben a vezérszerepet külföldről jötték viszik. Miért? Azon egyszerű oknál fogva, mivel külföldön már régen látták át, hogy nem csupán ügyvédekre, orvosokra, nyelvészekre, tanároknak stb. van szükség, hanem a gyakorlati életre előkészítő tanügyre is előbbre van, mint mi. Ebből következik, hogy az idevágó irodalma is fejlettebb, mint nálunk, nekünk tehát, ha haladni akarunk, azt kell tanulmányoznunk. De hogyan tehetők, ha a nyelvet nem bírjuk? Vagy talán elég az, hogy a gymnasium 8. osztályát végzett növendékei annyira viszik a német nyelvet — a csekély óra szám miatt — hogy egy részük még helyesen olvasson sem tud? Francia nyelvet meg éppen nem tanulnak.

A gymnasiumnak más célja levén, mint a minden nyelvek tanítása és gyakorlati életre való előkészítése, reáliskolák állítottak fel, melyek azonban egyrészt mai az első cikkemben kifejtett okok miatt mostan még nem igen pártoltatnak, másrészt pedig, — bocsanat ösztönöségemért, — a nagyravágás, fenhéjázás miatt, melynél fogva a szüle öröknek erejével fiából tudóst akar nevelni.

Hogy korunk paedagogusai is felismerték a kor követelte modern nyelvek fontosságát nem egy nyilatkozatuk bizonyítja. Így egy híres francia paedagog ezeket mondja: „Az hitték eddig, hogy ha a régi nyelvdokai akarunk lépni, az ok nyelvből kell iruunk és nem vettük észre, hogy a romaiak latin nyelven, nem pedig görög nyelven, a görögök görög, nem pedig syriai vagy egyiptomi nyelven írtak.”

Nem mulaszthatom el e helyen az új kor azon bölcsének, egy nyilatkozatát lelemlíteni, kinek sarkóvere: „Világosság, szeretet, élet” szavakat vették. „Földolgo-e a latin nyelv az iskolákban? Nem, a legkevesebb embernek van arra szüksége; legjobban tanulják azért, hogy elfelejtsék; a latin nyelv bénítólag hat a mindenre való bátorságra, a genie-re. A nyelvtant nem a latinból, hanem az anyanyelvből kell tanulni; nyelvtant a nyelvből, nem pedig nyelvet a nyelvtanból; stílust a beszédből, nem pedig beszélni a mesteres stílusból. Legelső helyen álljon az anyanyelv mivele.”

Jules Ferry volt francia közoktatásiügyi miniszter ezeket mondja: „Többet kell tanulni, de kevesebb idő alatt.

Elég ha a latin nyelvet a 6. osztályban kezdik tanulni.”

Aljának itt még a vas kancellár eme szavai: „mikor a primába (gymn. legfelsőbb osztálya) jártam, tudtam latinul írni és beszélni is, most alig ha tudnék, a görög nyelvet pedig egészen elfelejtettem.

Altalában nem értem, hogyan lehet e nyelvekkel oly buzgósággal foglalkozni, azért talán, mivel a tudósok annál nem tudnak sokkal többet, és mégis valamit tudni akarnak.” Felhozta valaki, hogy mily nagy hatása van a nyelvek tanulásának az elme fejlesztésére, mire mondá: „miért nem tanulják hát az orosz nyelvet, a legnehezebbek egyikét, annak legalább hasznát vennék.”

Zimmermann Gyula.

reáliskolai tanár
(Vége köv.)

Hazánk és a külföld fürdőhelyei.

Dr. Chyzer Kornélnek hazánk gyógyvizeiről szóló becses előadása, melyet a debreczeni nagygyűlésen mutatott be, most önálló füzetben is megjelen. Egyelőre egy érdekes pontját akarjuk kiemelni: a párhuzamot, mely a hazánk és a külföld fürdőhelyeinek jövedelmezőségét illeti. A következő 16 magyar és 1 horvát fürdőhelyen, bejött gyógyvíj fejében 1881-ben:

Fürdőhely	2200 vendégétől	5000 frt.
Balatonfüred	2200	1500
Bikszád	600	900
Borszék	520	900
Buziás	1090	3200
Czeméte	213	124
Előpatak	1135	3524
Erdőbénye	380	300
Hársfalva	601	046
Herkulesfürdő	5222	6352
Margitsziget	1400	2000
Marillavölgy	336	345
Pöstyény	2632	4000
Ránk	254	700
Szobráncz	626	645
Tusnád	1224	2110
Vihnye	503	620
Lippik	990	3620
Összesen	19,934	36,786 frt.

S vegyük fel, hogy e vendégek egyenként csak 100 forintot költöttek, ez közel két millió forintot tesz, mely összeg ezen 16 fürdő környékén honi terményekért oszlott szét, tehát itthon maradt; nevelvén a nemzeti vagyont. Ez elősorolt számadatok összehasonlítva a külföldi fürdőknek 1881-diki látogatásával, kitűnik mily rendkívüli különbség van e tekintetben honi fürdők és a külföldiek között.

Ha nem is vesszük zsinórmértékül Carlsbadot 22,972 és Marienbadot 12,229 vendégével, mint olyan fürdők, melyeket némileg pótolhatlanoknak tartunk, — a következő fürdőknek, melyeknek analog-jait hazánkban is megtaláljuk, vendégszámai is hasonlíthatatlanul nagy arányokat mutat hazai fürdőkkel szemben, Példaul Ausseo 4275, — Baden Baden 31,475, — Baden Bécs mellett 8267, — Franzensbad 7106, Gleichenberg 3470, — Pyrmont 11,264, — Teplitz Schönau 9400, Vörsau 2533; — tehát a felsorolt 8 fürdőben 78,790 volt 1881-ben a fürdővendégek száma. Érdekes volna tudni, mennyi volt ezek között a magyar legalább tájékozva lehetnek az iránt, mily óriási összegek vitetnek ki hazánkban e révén, a nélkül, hogy az, mit a külföld nekünk e czímen visszaszajuttat számba vehető volna!

Még egy szó a dalárünnepély után.

Az ország minden részéből érkeznek üdvözlő táviratok a dalárdák szives fogadtatásáért, csak az „Arad és vidéke” cz. lap 193 ik számában vonja kétségbe, sőt gúnyolja a debreczeniek vendégszeretét, s csak az aradi daláristáknak küldöttei panaszkodnak keseriten a hideg, sőt botrányos fogadtatáson, melylyel, mint a fent nevezett lap mondja a dalárok általában találkoztak.

Hogy másfélezer ember elszállásolásánál ne forduljon elő tévedés, félreértés, az alig képzelhető, és ha ez megtörtént annyival jobban sajnáljuk, hogy éppen az aradiaknál történt, kikhez bennünket az 1848/9 évi aradoni táborozásunk alkalmával megkötött meleg barátság vonz, kikkel ezen barátságot az 1868-ik évi dalárverseny alkalmával megújítottuk, s kiket nekünk szívesen látni kétszeres köteletségünk a fentebbieken kívül azért is, mert soha sem feledhetjük el azon szívélyes és lelkes fogadtatást, melyet az aradi vértanúk szobra leleplezése alkalmával egyenruhás régi honvédeink iránt tanúsítottak, és ha akad nálunk egyetlen ember, ki — elfeledkezve magáról, — megtagadta a magyar jellemet, istállót mutatott azoknak, kiket melegen fogadni nemcsak emberbaráti, hanem hazafiai kötelesség is lett volna, azért nem tartjuk sem ildomosnak, sem helyén valónak ezen elkarhözthatandó visszaélést az egész Debreczennek róvni fel.

Nekünk nem illik Debreczent dicsérni, magasztalni. Azok az üdvözlések, melyek részint távirat, részint levél útján érkeztek, felmentenek minket az öndicsérettől. — Mindamellett nem hallgathatjuk el, ha buzgó igyekezetünk figyelembe nem vételve, egyes sajnálatra méltó esetek után íteltettünk el, és állítatunk pellengére.

Irodalmi és művészeti hírek.

— A „Harmonia” magyar zeneművészek társulata kiadásában megjelent: Tíz jellemző és dallamos zongora darab „Gyermek élete” czim alatt, zongorára könnyű fokozatos modorban szerző Somogyi Mór.

Az egész füzet ára 1 frt s következő darabokat tartalmaz: 1.) Reggeli ima, 2.) Vig történet, 3.) Az iskolában, 4.) Haza felé, 5.) Vigadó, 6.) Panas, 7.) Vigasztalás, 8.) Este, 9.) Mit mesél a nagymama, 10.) Jó éjt. Ily modorban szerzett könnyű eredeti zongora-darabok nem léteznek még eddig irodalmunkban s azért ajánljuk a közönség figyelmébe.

A vidékről.

A dunántúli ev. reform. egyházkerület a pápai főiskola érdemes tanára, Bocsor István kir. tanácsos tanári működésének félszázados évfordulója alkalmából Pápan, a főiskola nagytermében, október hó 10 én délelőtt 10 órakor örömmünepet rendez, melyre az ünnepeltnek tisztelőit és volt tanítványait meghívja a rendező bizottság.

Szeged városa Puskás Ferenczel komoly tárgyalásokba bocsátkozott a villamos világítás létesítése iránt. Puskás Ferencz másfél hóval ezelőtt egy angol nővel ment is volt Szegeden s itt a villamvilágítás létesítéséhez szükséges adatokat beszerelte és helyszíni tanulmányokat tett. A részletes terv és költségvetés készítésénél vállalkozó a New-Yorkban és Londonban berendezése alatt villamvilágítás működésbe hozatala alkalmából szerzendő tapasztalatokat is felhasználni kívánja, miáltal a kivitel sikere jelentékeny mérvben előmozdítatik. A vállalkozó egyelőre 500 villamos lámpa táplálásához szükséges berendezés approximatív költségvetését állította össze, s azt előzetes tájékoztatás végett, a városnak megküldötte. A megküldött költségvetés a nagy körut, a budapesti, szabadtéri, boldogasszony-, vásárhelyi-sugarúak és a György-utca mentén, 50—50 mnyi távolságban felállítandó, 16 gyertyafényű 500 villamos lámpa felállításának költségeiről szól. A berendezés elektro-technikai részére 16,207 frt 25 kr., a vezetékekre, a melyek olomburkolatban a legjobban elszigetelve vörös rézdronnyból készülnek, 147,493 fr. 23 kr., a különféle munkákra pedig 25,945 frt 90 kr, azaz összesen 189,646 frt 8 kr van előirányozva.

Egy kis regény.

Egy nagyon, nagyon gazdag fiatal ember beleszeretett egy nagyon, nagyon fiatal szép, derék szegény lánykába. Úgy szerették egymást, mint a galambok, s mert nagyon boldogok voltak, megirigyelték őket az emberek. A fiatal ember gazdag szülei váltig parancsolgatták neki, hogy mondjon le a leányról, de hisz ő neki eszéágában sem volt nekik szót fogadni, a miért aztán elűzték őt maguktól.

A fiatal ember nagy boldogságban élt szerelmesével két éven át és boldogsága csak fokozódott, mikor egy szép napon apa lett. A szülők azonban minden aron fel akartak bontani ezt a köteleket. Magukhoz hívták tehát fiukat, kérték, könyörögtek neki s megígérték, hogy fényesen gondoskodnak a leány és gyermeke jövőjéről, öneki pedig adnak rá eszközt, hogy utazhasson — feledni. Meg is bízták egyidejűleg egyik ismerősüket (egy tekintélyes magyar bank előkelő hivatalnokát), hogy az ügy finanszírozását rendezze.

Ez a hivatalnok el is ment a fiatal hölgyhöz, hogy rendelkezésére bocsássa ennek a nagy összeget, mit neki gyermekének szántak.

Ez a hivatalnok sokaig beszélgetett a leánnyal, de mindjárt a bevezetésnél arra a meggyőződésre jutott, hogy nem olyan asszonnyal van dolga, akinek pénz lehetne kináinai.

Visszatért a fiatal ember szüleihez, elmondta nekik, milyen derék, nemes, kedves teremtés az, kit ő nem akarnak magukénak vállalni, és kieszközölte, hogy a szülők is beleegyeztek a házasságba.

Azóta talán nincs boldogabb pár a földi kerekességén, mint e kis regény hősei.

UJDONSÁGOK.

* A magyarországi kat. igazgatóságok és ezek megbízottai a f. évi szeptember hó 15-ik napján Debreczen városában gyűlnek össze, hogy a Debreczen kerületi kataszteri munkálatokat felülvizsgálják; erről Debreczen város hatósága a miniszterium részéről már értesítve lett, s a város a szükséges intézkedéseket eszközölte.

* Van városunkban egy gimnaziumi tanulókból álló társaság, melynek tagjai gyakrabban tartanak színi előadásokat jótékony czélból, családi körben. A társaság jövedelmét mindig nemes czélra adják. — Most is a honvéd temetőben felállítandó emlékszoborra 2 frt 50 krt hoztak szerkesztőségünkbe, mit közvetlenül szemponyjából elfogadtunk. A derék fiúkat soka éltesse az isten.

* Jó későn ugyan, de végre beköszöntött a dinnye-saison. — Mai nap roppant mennyiségű dinnyét árultak, mely meglehetősen kelt.

* Tűzvész. Arva Ferencz helybeli lakosnak az Elemen levő tanyája az összehordott terményekkel együtt mult pénteken elégett. A veszély onnan származott, hogy az e helyütt hetekkel ezelőtt támadt kisebb szalmatűz maradványait nem oltották jól el.

* A revolver. A revolver-sajtó ellen megindult mozgalomnak már is mutatkoznak örvendtes következményei. A közönség nem ül fel többé az ípszéknek és zsaroló kísérleteiket nyílvánosság elé hozza. Így p. o. tegnap Sesztina Lajos, a debreczeni ipar- és kereskedelmi kamara elnöke küldte meg a „Pesti Napló”-nak azt a levelet, melylyel Hegyessy Gyula, a „Hazánk és Külföld” revolver-lap szerkesztője 12 frtet akart kicsikarni tőle. Ez a Hegyessy alias Rothberger Gyula, a ki annak idején Pesty Frigyes név alatt is folytatta piszkos üzemeit, egyike a legvakmerőbb revolve-reseknek, a ki egyszerre három négy czim alatt adja ki zuglóját s különösen egyházi férfiakra és országgyűlési képviselőkre vadászik.

* A fumei kirándulás tárgyában értesülünk, hogy most már az utolsó napokban nagyban folynak a befizetések. A jelentkezők még mindig elfogadtatnak, minthogy a kirándulók második csoportjának névsora az elszállásolhatás végett szeptember elsején küldetik el Fiume város polgármesterének. Lapunk tegnapi számában közöltük a fumei rendezőbizottságnak első ülésén hozott határozatait; ezekből látható a város közönsége, hogy mily szívélyességgel varják ott a debreczeni és Debreczen vidéki kirándulókat. A fumei fogadtatásról a végleges program még nem küldetett még városunk polgármesteréhez, s előreláthatólag az csak az indulás alkalmával fog késbesítetteti a kirándulóknak.

* A tiszta-eszlári eset. A P. Loyd arról értesül, hogy a tiszta-eszlári ügyben az ügyési teendők vezetésével megbízott kir. ügyész ma, vagy holnap indul Nyír. egyházára s Kozma Sándor kir. főügyész is vele fog menni. Kozma főügyész nyír. egyházi utja, mint az idezeit lap hiszi, valószínűleg kapcsolatban áll a vizsgálat körében legutóbb felmerült kínos jelenségekkel, melyeket nyiregyházi tudósítónk közleményei is kimerítően ismertettek.

* Kitérítés. A debreczen-biharmegyei gyógyszerész-testület folyó évi aug. 22 én tartott közgyűlésén Sztupa György, a derék budapesti gyógyszerész és a magyar orvosok és természetvizsgálók sok év óta buzgó, tevékeny és fáradhatatlan püztárnokát, sok érdemei miatt, a debreczen-biharmegyei gyógyszerésztisztület belső tagjának egyhangulag megválasztotta és arról szóló díszesen kiállított okirat átadására egy küldöttséget kért fel.

* Iszonyu zivatar. Vasárnap városunk felett roppant felhőfoszlányok kövályogtak keresztül nagy szél mellett. Látszott, hogy e felhők vaianai nagy vihar maradványai. Csakugyan volt is zivatar a főváros környékén, még pedig olyan, amió nagy ritkán szokott dűlni. A vihar oly iszonyu erővel dühöngött, hogy vastag öreg fákat tövestől csavart ki s több óllyire

elhajított. A Rákoson, fákat mind kidűtötte, által több helyen meelőntötte a réteket. A jesen tönkre van téve, 5 perciz tartott, de ő szeml volt, hogy 1 lá állt a földön. Cséry pusztáján több mint e nyulat vert agyon a kiket kint lepett meg keresztül is súlyos útéjégtől, ug, hogy több szanak tején a jégverés a templom mellett le iszonyu dördülésre a gyült népet nagy félel futottak a templom kü gyermekek sirtak. Na vihar a vasut vonalon kat összetépte, ug ho az állomások közt meg nyabok helyeken 1—2 a síneken. Az Arad fel fél órai késedelemmel Szent-Lőrincztől, hol a lehetó leglassabban mo

* AZ OSZTRÁK... aulnál nehany a távir... arias egyén azonnal a... zükséges ismeretekke... yázók e részben való... rák államvasut üztetve... natják be.

* A daras moln... gatag! senki azt kese... miut a daras molnar... Zsuzsanna a pap előtt... gedelmességet a daras... szegte százszor is gyal... egy paraszt pereczet... ement a molnar a szor... Az idő teit, a világossá... Utójara is egyet gon... menni, „meg kene nezu... asszony.” Es bazament... latta, de megíatta azt, a... azt csinálta, hogy mig... vitte a házbeli cele ezu... körüi dédelgetett 3 ma... szazegynehany forintot... jegy ruhat, egészesen... pajkos fiut; otthon h... neget, meg azt a kis b... reket. Szegény daras m... ütötte meg. Csak az v... galabb az apró marh... legalabb van mit enni... a szomszédsg, mely ed... a miért az asszony fo... átkozódott, most már... szonyt, s a valópert mé... ták.

* Nyelvek tani... ezia és angol nyelvek... vagy kiváratra tarsalg... Nagypéteria-utca 813.

* A szalmaözy... számos előkelő hölgy... tisztak az egyiptomi a... gálnak, Csiprus sziget... hogy még a haboru be... koznatni fognak ott ol... ideiglenes szabadságot... * Izgalmas ut... dégeinek izgalmas nap... A postagözös, mely 22... elindult és melynek má... óra tájban kellett volna... érkezett meg. A fürdőh... kezében nagy rémitet u... hany ott időző család a... hozzátartozóit. A kikötő... kérdézősködéseire csak... lenni, hogy a zivataros... a gőzöt és azért már... hany hajót fölkeresésére... kor Londonba induló... keltak utra, kiket a ki... érdekelte. De alig hag... kikötőt, erős dényugot... mely csakhamar valósa... dütt. Előre látható vol... között, — hogy a gő... keny késedelemmel fog... De a dolog még rosszat... Két óra tájban, midő... volna az angol partokat... nyoma sem volt még a... az utasok úgy vették é... irányát változtatta volna

Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam	
		penz	áru			penz	áru			penz	áru
	Államadósságok.				d) Közlekedési vállalatok.						
	M. vasúti kölcsön 120 frt.	131.—	131.50	500	Alföld-fiumei vasút	445.—	460.—	6%	Pesti magy. ker. bank.	101.25	101.50
	Magy. gömöri áll. záogl. 5%	—	—	500	Déli vasút	—	—	5%	" " " " "	101.50	102.—
	M. kel. vas. államkötv. 5%	88.50	89.—	200	Északkeleti vasút	163.—	164.—	7%	" " " " "	—	—
	M. kel. v. áll.-k. ar. v. ez.	106.50	107.—	500	Erdélyi vasút	163.—	163.—	6%	" " " " "	—	—
	M. kir. nyer.-kölcs. 100 forint	115.50	119.—	160	Győr-sopron-ebenfurti vasút	—	—		Elsőbbségek.		
	Magy. kir. nyer.-kölcs. 50 frt.	117.—	118.—	200	Kassa-oderbergi v.	147.—	148.—		5%	Alföld-fiumei vasút	96.—
	Tiszai és szegedi kölcs. 4%	109.25	119.75	1600	Magyar-galicziai vasút.	159.—	160.—		5%	" " " " "	—
	1871. magyar államkötvény 5%	—	—	300	Magyar-nyugoti vasút	166.—	167.—		5%	Battaszék-dombv. zék, v.	91.75
	1873. " " "	—	—	200	Osztr. államvasút	313.50	314.50		5%	Dunagőzhajóz. társ.	—
	Magy. aranyjradék adóm.	118.60	118.90	200	Pécs-baresi vasút.	218.—	219.—		5%	" " " " "	—
	Földteherment. kötv. magyar	98.—	98.50	200	Osztrák dunagőzhajózási társ.	—	—		5%	Eszakkéleti vasút. " "	91.—
	Földteherm. kötv. magy. zár.	95.—	96.—	200	Budai hegyháza	—	—		5%	M. nyugoti v 1874 ki b.	91.—
	" kötv. temesi	95.—	96.—	200	Pesti közuti vasp.	428.—	431.—		5%	L. erdélyi vasút v.	91.—
	" kötv. 1867. zár.	94.—	95.—	200					5%	Kassa-oderb. (ezüst)	—
	" kötv. horvátországi	—	—	100	e) Takarékpénztárak.				5%	B.-pesti lánczhid	103.50
	" kötv. erdélyi	95.75	96.25	100	Országos központi	535.—	540.—		5%	Lloyd és tőzsde-épület	97.—
	M. orsz. jel. urb. vált. kötv.	92.—	93.—	1000	Pesti hazai első	1650.—	4700.—				
	Szóllódézsma vált. kötv.	97.25	97.50	200	Egyesült bpesti főv.	540.—	542.—				
	M. k. kamatozó kincst. utal.	—	—	102	Pesti külvárosi	131.—	132.—				
	Pestvárosi kölcs. 1870-ből 6%	104.25	104.75								
	Bankrészevények.				f) Különléle vállalatok.						
	a) Bankok.			105	Alagut	110.—	111.—				
200	Általános magy. mun. hitelint.	202.—	210.—	150	"Franklin" társulat	148.—	150.—				
200	Angol-osztrák bank	121.—	122.50	400	Ganz-féle vasöntőde és gépgy.	650.—	653.—				
100	Kisbirtok. földhitelintézete	—	—	80	Gschwind-féle szeszgyár	400.—	405.—				
80	M. általán. földh.-részv.-társ.	—	—	200	Gyapjamos bizom. l. m.	—	—				
100	M. ált. hitelbank	303.—	303.—	85	Kereskedelmi épület.	545.—	555.—				
140	Magyar jelz. hitelbank	214.—	112.—	200	Könyvnyomda "Athenum"	529.—	532.—				
140	Magy. lezártól és pénzv.	107.50	108.—	100	"Pesti	765.—	775.—				
160	Osztrák hitelbank	309.60	309.80	400	Köszénb. és Téglagy. Drasche	170.—	171.—				
100	Osztr. magy. bank	825.—	828.—	200	Salgó-tarjáni köszénbánya	119.—	121.—				
600	Pesti magy. keresked. bank.	—	—	100	vasfinomító	149.25	149.73				
	b) Biztosító-társaságok.			200	Schlick-féle vasöntőde	216.—	218.—				
500	Első m. ált. b. társ.	3550.—	3600.—	500	Serfőződe első magyar	600.—	605.—				
300	Pannonia viszontbiztos. társ.	1130.—	1150.—	200	Sertészszállító	305.—	307.—				
300	Unio viszontbizt. intézet.	—	—	200	Sósuki kőbánya	42.—	45.—				
	c) Gőzmalomok.			200	Spodium- és Caonliszt-gyár	277.—	282.—				
500	Concordia malom	455.—	460.—	200	Tégla- és mészegető ujlasi	107.—	108.—				
500	Első budapesti malom	1050.—	1075.—	160	Gőztéglagyár kőbányai	284.—	286.—				
200	Erzsébet malom atr. jog. nélk.	169.—	170.—		Záloglevelek.						
500	Henger malom	515.—	525.—	5 1/2 %	magy. földh. int. pap. é.	101.75	102.—				
160	Luiza malom	205.—	207.—	5 %	" " " "	100.—	100.25				
200	Molnárok és sütők malma	324.—	326.—	4 1/2 %	" " " "	94.50	95.—				
1000	Pannonia malom	930.—	950.—	5 %	" " " "	116.75	120.—				
300	Victoria malom	350.—	350.—	5 1/2 %	" " " "	101.25	101.50				
				6 %	" " " "	—	—				
				5 1/2 %	" " " "	—	—				

HIRDETESEK

Nestle Henri
gyermek tápláló lisztje.
 Nagy érdem-oklevél.
 Különböző
 kiállításoktól
 arany-
 B I Z O N Y I T V Á N Y A I.
 Kiváló
 orvostudorok
 számos
 B I Z O N Y I T V Á N Y A I.
 Gyári jegy.
 Teljes tápszer csecsemők és gyenge gyermeknek
 Főraktár Osztrák-Magyarország részére: BÉCS, I. Naglergasse 1-ső szám.
F. BERLYAK.
 Egy doboz ára. 60 krajczár.
 Bécs és a vidék minden gyógyszerésztárában kapható.
 Ó V Á S.
 Csak akkor valódi, ha a doboz fedele az itt látható
 védjegyvel van ellátva.
 NB. A nem valódi dobozokon, hiányzik a körponti rak-
 tárnok F. Berlyak kézalírása.

BROGLE JÓZSEF
 GÉP ÉS ROSTALEMEZ GYÁRA. BUDAPESTEN.
 GYÁRA: vácozt az osztr. államvaspálya közelében. RAKTÁR: vácozt-körút 68. sz.
 A járnika minden gazdasági kiállításán kiemeltetett javított gyárterményeit mint
 Trieurköt változó rostával,
 tisztító-gépeket szelelével,
 különböző gépek malmokszá-
 mára; 28.466. szám alatt
 szabadalmazott hármas eke-
 ket, cséplőgép-rostákat,
 lyukasztott és nasított le-
 mezeket, vas, szél és horganyból valamint mind, nemű gazdasági gépek
 és szerkezet.
 Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Arverési hirdmény.
 Tudomására hozatik az érdek-
 leteknek, hogy a h.-nánási italmé-
 résési jog az ahhoz tartozó helyisé-
 gekkel és földökkel együtt a folyó-
 évi szeptember 18-ik napjának dél-
 előtti 9 órájkor a váróházánál tar-
 tandó nyilvános árverésen az 1882. évi
 évi január 1-ől számláltatódó 3
 a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe ki-
 adatni fog.
 A vonatkozó árverési feltételek
 az alírott polgármesternél bármikor
 megtekinthetők.
 Kelt H.-Nánáson aug. 22. 1882.
Kállay Imre
 polgármester.

1882. XIV. é.
 Helyben es
 Egy évre 10 frt. N
 Fél évre 5 . . .
 Előfizetési pénz
 fűpíacz, VECSEY
 kesztősebbe be
 Előfizet
 TELEGI K. L.
 KAROLY könyv
 szerkesztőségénel,
 A cs
 * * Krisztus
 tőrő büns becses
 száz más igaz éle
 mondat mély és
 jelentőségét. Olyan
 váltónak minden
 szellemnek semmi
 muló nyilatkozata
 nak a legegyszerű
 tejezése, mely épe
 orja a megtámad
 tulajdonságát. Iga
 már számtalanszo
 mint a politcái él
 ges, mint nemlega
 különös fontossága
 politikában van, ja
 nek, melynek harc
 ellent visszautasítj
 tal sértett fél kétsz
 elkeseredés által.
 Miért mondjuk
 midőn a csekekkel
 kozni? Igen egysz
 újabb időben pol
 jelentőséghez jutott
 ban eddig tanusitot
 változtattak s titk
 ségből úgy látszik
 akarnak jenni.
 A változás po
 kell nekünk fontol
 tőséget tulajdonítu
 nak, mennyire bir
 fontossággal, mert
 not elszalasztani ti
 ellenben a tévedés
 goruan parancsolja
 a nehéz poitikai v
 ben. —
 A szomorú n
 két farku cseh ord
 királyából engedél
 tette, kivéve azon
 A „DEBRECZEN
Danton é
 DUMAS SÁNDOR
 című történelm
 ELSŐ R
 II.
 A z e t
 November kezdet
 tehát négy hónap alatt
 szerint, naponta három
 bával töltött ny. pulyk
 risban, összesen 36,000
 desen ára pedig egy
 frank, egészben véve,
 720,000 livre. Tegyt
 gyéket, az az harmi
 egybeveve 800,000-el
 pulykát, csak háromszo
 mint Páris; a megyék
 livre, Páris 800,000 fra
 dig 288,000 livre ad
 látják, a tőkék megleh
 igazolja. Uram! tegye
 összeghez, körülbelöl
 szárnyas állatokért, p.
 vasmalomból fűszerezet
 foglyokért, akkor csakn
 kig jutnak önök, a mi
 rály udvar költségének